

Спиридонова К.*

БОРОТЬБА КНР З МІЖНАРОДНИМ ТЕРОРИЗМОМ

Міжнародний тероризм – один з найбільш небезпечних сучасних викликів людству, який існує на нашій планеті, що носить асиметричний характер, насамперед через свою непередбачуваність та слабку прогнозованість, тому він не може не хвилювати міжнародне співтовариство.

Міжнародний тероризм – політично вмотивована насильницька діяльність недержавних міжнародних акторів щодо цивільного населення, спрямована на викликання страху, паніки або інших емоцій, котрі можуть вплинути на процес прийняття рішень [1].

Міжнародний тероризм почав привертати до себе увагу ще в минулому столітті, але безсумнівно, символом сучасної ери боротьби з тероризмом стало 11 вересня 2001 року. Мотиви діяльності терористів можуть варіюватися. Загалом же, загально визнаними є ідеологічні, етнонаціональні та релігійні. Стратегія боротьби з тероризмом повинна передбачати структуровану протидію факторам, що сприяють поширенню терористичних мотивів у кожній з вищезазначених сфер.

На відміну від США та НАТО в цілому, для яких основним методом боротьби з міжнародним тероризмом є нанесення військових ударів по терористичним центрам і державам, які підтримують терористів, Китайська Народна Республіка стверджує, що в неї існує власний, набагато ширший підхід до боротьби з тероризмом, більше того, до самого розуміння міжнародного тероризму як такого, адже за точкою зору китайців, міжнародний тероризм є «трисдиним» - це не лише власне міжнародний тероризм, але й сепаратизм та релігійний екстремізм. Які є найбільш небезпечними його виявами. При чому підтримку Китай знаходить і на міжнародній арені – в першу чергу, серед своїх сусідів, які переживають дуже схожі проблеми і тому взаємно підтримують одне одного – це переважно, держави-члени ШОС.

У 2003 році в КНР було складено власний список терористичних організацій, причому деяких представників з нього було визнано терористичним угрупованнями і в рамках ООН. Найбільш небезпечними власне для китайців є Світовий уйгурський молодіжний конгрес (зрозуміло, через підтримку уйгурського сепаратизму та чисельні повстання проти централізованої влади), Ісламський рух Східного Туркестану, Організація звільнення Східного Туркестану, Ісламський рух Узбекистану тощо [2]. Тобто, можна побачити, що це є переважно організації, які певним чином вносять нестабільність в Центральну-Азійському регіоні, що і стає приводом для об'єднання країн регіону в боротьбі з цими викликами.

КНР у своїх документах наголошує на тому, що вона є учасником 9 з 12 міжнародних конвенцій про боротьбу з тероризмом, активно веде співробітництво з іншими органами – Інтерполом та ФБР (в Пекіні навіть відкрите окреме представництво ФБР США) у взаємному інформуванні про діяльність терористичних угруповань.

* студентка 4 курсу спеціальності «міжнародні відносини» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: доц. Константинов В.Ю.

Всередині самої ж країни боротьбою з тероризмом займаються переважно органи спецслужб (що вже не може не зацікавити) – це Генеральне розвідувальне управління Генерального штабу армії Китаю, окремі департаменти Міністерства суспільної безпеки та Міністерства державної безпеки, при чому наголошується що вони беруть участь у боротьбі з міжнародним тероризмом, з внутрішнім сепаратизмом та релігійним екстремізмом [3]. На практиці, займаються вони лише боротьбою проти внутрішнього сепаратизму, тому виходить деяка підміна понять – тероризмом замінюється існуючий внутрішній сепаратизм в Китаї.

Тим не менш, в рамках вже вищезгаданої ШОС, ведеться все таки більш-менш активна діяльність – створено Регіональний антитерористичний центр (РАТЦ), контактну групу «ШОС-Афганістан». Але вестися ця діяльність почала лише після появи в регіоні сил НАТО, тобто початку операції в Афганістані 2002 року, яка і стала основним дратівником для двох найбільших акторів регіону – КНР і Російської Федерації. Саме після цього Китай зрозумів, що необхідно брати на себе ініціативу у боротьбі з новим викликом для того, щоб не залишатися позаду в той час, коли в регіоні з'являються нові сили, що можуть в ньому надовго закріпитися. В рамках ШОС тепер регулярно проводяться спільні військові навчання, які включають і тренування військ на випадок терористичних атак («Мирні місії»), навіть у внутрішньому документі «Стратегічні напрями реалізації національних інтересів і забезпечення державної безпеки КНР на період до 2015 року пріоритетом вперше визнано боротьбу з міжнародним тероризмом, а вже потім – возз'єднання з Тайванем, що отримує лише схвальні відгуки з боку міжнародного співтовариства.

Загалом же, незважаючи на збільшення важливості боротьби в КНР з новими асиметричними викликами, можна сказати, що боротьба з міжнародним тероризмом є просто вдалим маскуванням подолання внутрішніх проблем у своїй власній країні (Синцзян-Уйгурський автономний регіон) та допомоги режимам сусідніх країн, адже заявляючи, що на їх території діють терористи, вони наголошують на тому, що вони носять міжнародний характер, оскільки це дозволяє абстрагуватися від внутрішніх причин та умов їх появи, тобто фактично блокується можливість формулювання і артикуляції питання про внутрішні проблеми терористичних актів, що спрямовані проти існуючих політичних режимів.

Центральна Азія опинилася безпосередньо втягнена у боротьбу з міжнародним тероризмом у зв'язку з операцією «Enduring freedom», через географічну близькість до Афганістану. Це і дозволило правлячим елітам держав Центральної Азії (в тому числі і КНР) укріпити свої власні, переважно, авторитарні режими, сек'юритизуючи міжнародний тероризм, і допомагати одне одному придушувати сепаратистські рухи.

Література

1. Капітоненко М. Г. Міжнародні конфлікти. – К., 2009. – с. 250-251.
2. <http://portal-credo.ru/site/?act=news&id=16201>
3. <http://ord-ua.com/2007/11/12/spetssluzhbyi-knr-i-napravleniya-ih-razvitiya/>